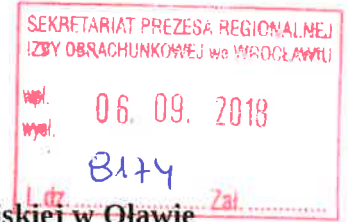

Wrocław, dnia 6 września 2018 r.

P.WR.54.31.2018

Pani
Magdalena Ziółkowska
Przewodnicząca Rady Miejskiej w Oławie
Urząd Miejski w Oławie
pl. Zamkowy 15
55-200 OŁAWA

W odpowiedzi na pismo z dnia 27 sierpnia 2018 r. (znak BR.3233.9.2018) informuję, że zgodnie z art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561), dalej „urio”, do zadań Izby należy udzielanie wyjaśnień na wnioski podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 urio w zakresie spraw dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych.

Zakres merytoryczny wniosku zawartego w ww. piśmie *de facto* dotyczy wskazania sposobu rozwiązania konkretnej indywidualnej sprawy (naliczenia diety dla radnych) i nie dotyczy spraw, o których mowa w art 13 pkt 11 urio. Przedstawiam stanowisko Izby w przedmiotowej sprawie, które nie jest wiążące i nie stanowi również wykładni obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie.

Zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, z późn. zm.) na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych. Zarówno w literaturze, jak i orzecznictwie przyjmuje się, że dieta nie jest wynagrodzeniem za pracę, a ma stanowić ekwiwalent utraconych korzyści, jakich radny nie uzyskuje w związku z wykonywaniem mandatu przedstawicielskiego (np. z tytułu przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej albo utraty wynagrodzenia za pracę) – por. m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 listopada 2017 r., sygn. akt II OSK 2794/16. Zatem prawo do uzyskiwania diety przysługuje radnemu aż do momentu wygaśnięcia mandatu, a ten wiążąc należy (poza wskazanymi w przepisach wypadkami wcześniejszego wygaśnięcia mandatu), z upływem kadencji rady gminy. Zakończenie kadencji rady gminy oznacza bowiem, że nie jest już ona demokratycznie legitymowana do sprawowania władzy, podejmowania działań jako organ gminy i nie może realizować ani funkcji stanowiącej, ani kontrolnej w tej gminie, nie może także podejmować uchwał; z tym też dniem wygasają mandaty radnych (por. K. Włazłak [w:] P. Chmielnicki (red.), Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, LexisNexis 2013).

Czas trwania kadencji rady gminy, czyli prawnie określonego czasu urzędowania tego organu, wyznacza art. 16 ustawy o samorządzie gminnym, wskazując początek biegu kadencji oraz jej okres. Zgodnie z art. 16 ustawy o samorządzie gminnym, w brzmieniu obowiązującym przed zmianą dokonaną ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130, z późn. zm.) i mającym zastosowanie do obecnie trwającej kadencji, kadencja rady gminy trwa 4 lata, licząc od dnia wyboru. Przy czym przez pojęcie „dzień wyboru” należy rozumieć w tym przypadku datę wyborów samorządowych ustaloną jednolicie dla wszystkich rad gmin przez Prezesa Rady Ministrów, zgodnie z art. 371 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, z późn. zm.).

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie Izby, prawo do otrzymywania diety przysługuje radnym rad gmin VII kadencji (2014-2018) do dnia upływu kadencji wyznaczonego przez art. 16 ustawy o samorządzie gminnym oraz datę poprzednich wyborów (16 listopada 2014 r.), a zatem do dnia 16 listopada 2018 r. Podkreślić jednocześnie trzeba, że prawo to należy wiązać z rzeczywistym wykonywaniem mandatu (podejmowaniem przez radnego obowiązków wynikających z mandatu), a nie samym jego posiadaniem (objęciem). Dieta, jak już zostało wskazane powyżej, jest bowiem

ekwiwalentem za utracone korzyści w związku z wykonywaniem mandatu, a zatem niewykonywanie tego mandatu, niezależnie od tego czy zostanie to określone jako uprawnienie czy obowiązek oznacza, że brak jest podstaw do wprowadzenia zasadności wypłacenia diety (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 listopada 2017 r., sygn. akt II OSK 2794/16). Zasada ta doznaje jednakże ograniczenia w przypadku wypłacania diet w formie ryczałtu.

Z powrotem

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w Warszawie
Lucyna Hanus
Lucyna Hanus